

Stroke Rehabilitation

ปิยะเรศ ดงขันดีและคณะ

งานกายภาพบำบัด โรงพยาบาลพระยีน

สถานที่ติดต่อโรงพยาบาลพระยีน จ. ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๖-๒๓๐๙๑๘๓

E-mail address: piyaraid@gmail.com

บทนำ

โรคหลอดเลือดสมอง (Cerebrovascular disease, Stroke) เป็นการเจ็บป่วยแบบเฉียบพลันซึ่งเกิดอาการจากการเปลี่ยนแปลงการทำงานของสมอง และมีอาการคงอยู่นานกว่า ๒๔ ชั่วโมงหรือทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต โดยมีสาเหตุจากหลอดเลือดในสมองตีบ อุดตัน หรือแตกเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะอัมพาตหรืออัมพฤกษ์ เป็นสาเหตุการเจ็บป่วยเรื้อรังโรคหนึ่งที่พบบ่อยในผู้ป่วยทางระบบประสาทที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล การเจ็บป่วยเรื้อรังทำให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยอย่างมาก โดยเฉพาะหากมีความพิการร่วมด้วย ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยไม่สามารถดำเนินชีวิตได้เป็นปกติ และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวของผู้ป่วยที่ต้องรับภาระในการดูแลผู้ป่วยอีกด้วย การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายเป็นการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมโดยทีมสหวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้นวัตถุประสงค์ของโครงการนี้เพื่อศึกษาการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของโรงพยาบาลพระยีน จ. ขอนแก่น

วิธีดำเนินการ

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาโดยเก็บข้อมูลย้อนหลังจากเวชระเบียนตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ จากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอเป็นความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ และทำการศึกษาเปรียบเทียบผลก่อนและหลังฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย

ผลการดำเนินงาน

ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายทั้งสิ้น ๓๕ ราย เป็นเพศชาย ๒๒ ราย (ร้อยละ ๖๒.๙) เพศหญิง ๑๓ ราย (ร้อยละ ๓๗.๑) มีอายุเฉลี่ย 71.7 ± 11.4 ปี (๕๖-๙๓ ปี) พบอัมพาตซีกขวาร้อยละ ๔๘.๖ และอัมพาตซีกซ้ายร้อยละ ๕๑.๔ ปัจจัยเสี่ยงที่พบบ่อยได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ภาวะไขมันในเลือดสูง และโรคเบาหวาน หลังการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทํากิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก $51.7 (\pm 27.1)$ เป็น $58.7 (\pm 26.5)$ ($p < 0.0001$)

สรุป

การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองและกลับไปอยู่กับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข